

Morfemer til sosu-faget

Indhold

Sygdomme og lidelser.....	s. 1
Symptomer og tilstande.....	s. 5
Undersøgelser og behandlinger.....	s. 8
Hjælp til personlig hygiejne og hjælp i hjemmet	s.10
Medicin.....	s.12
Knogler.....	s.14
Blandede ord	s.17

Et morfem er den mindste del af et ord,
som har en betydning.

Sygdomme og lidelser

Opgave 1 - Del ordet i morfemer - skriv et morfem på hver streg.
Nogle ord har limebogstav.

hjertekramperne	hjerte	krampe	r	ne
galdesten	_____	_____	_____	_____
åreknuderne	_____	_____	_____	_____
kræftsvulst	_____	_____	_____	_____
fuglebryst	_____	_____	_____	_____
bækkenløsningen	_____	_____	_____	_____
skrumpelever	_____	_____	_____	_____
migræneanfaldet	_____	_____	_____	_____
tarmslyng	_____	_____	_____	_____
urinsyreigt	_____	_____	_____	_____
nældefeber	_____	_____	_____	_____
dværgvækst	_____	_____	_____	_____
slidgigt	_____	_____	_____	_____
hjernerystelsen	_____	_____	_____	_____
navlebrok	_____	_____	_____	_____
urinvejssygdom	_____	_____	_____	_____
blodtryksforhøjelse	_____	_____	_____	_____
kranspulsåreforkalkning	_____	_____	_____	_____

Sygdomme og lidelser

Opgave 2 - Del ordet i morfemer - skriv et morfem på hver streg.

Nogle ord har limebogstav, og nogle ord har fået dobbeltkonsonant.

lungebetændelse	_____	_____	_____	_____
fedtlever	_____	_____	_____	_____
rygmarvsbrok	_____	_____	_____	_____
mavesåret	_____	_____	_____	_____
galdeblærekræften	_____	_____	_____	_____
hjerterflimmer	_____	_____	_____	_____
livmoderhalskræft	_____	_____	_____	_____
lungesygdom	_____	_____	_____	_____
hjerterklapsygdom	_____	_____	_____	_____
tyktarmskræft	_____	_____	_____	_____
helvedesild	_____	_____	_____	_____
hjerneblødning	_____	_____	_____	_____
nyresvigt	_____	_____	_____	_____
sindslidelser	_____	_____	_____	_____
leddegigt	_____	_____	_____	_____
veneblodpropper	_____	_____	_____	_____
tyktarmsbetændelse	_____	_____	_____	_____
lårbensbruddet	_____	_____	_____	_____

Sygdomme og lidelser

Opgave 3 - Del ordet i morfemer - skriv et morfem på hver streg.

Nogle ord har limebogstav, og nogle ord har fået dobbeltkonsonant.

hjertekarsygd	_____	_____	_____	_____
knogleskørhed	_____	_____	_____	_____
piskesmæld	_____	_____	_____	_____
hertesvigt	_____	_____	_____	_____
forkalkning	_____	_____	_____	_____
hertefejl	_____	_____	_____	_____
blodpladesygd	_____	_____	_____	_____
pollenallergi	_____	_____	_____	_____
halskatar	_____	_____	_____	_____
hjernerystelse	_____	_____	_____	_____
nyresten	_____	_____	_____	_____
rygsøjlegigt	_____	_____	_____	_____
blodforgiftning	_____	_____	_____	_____
feberkrampe	_____	_____	_____	_____
tandkødsbetændelse	_____	_____	_____	_____
næsepolypper	_____	_____	_____	_____
skoldkopper	_____	_____	_____	_____
vækstforstyrrelse	_____	_____	_____	_____

Opgave 4 - Vælg i alt 6 ord fra opgave 1, 2 og 3, og skriv sætninger med ordene.
Brug gerne en anden form af ordet.
Fortsæt på samme måde:

Patienten lider af nyresten.

Opgave 5 – Hvilke sygdomme kender du?

Søg gerne i opgaverne, på nettet, eller find selv på nogle.

Fortsæt på samme måde med ord, der ender på sygdom:

hjertesygdom

- sygdom

Symptomer - tilstande

Opgave 6 - Del ordet i morfemer - skriv et morfem på hver streg.
Nogle ord har limebogstav.

rygsammenfaldet	<u>ryg</u> _____	<u>sammen</u> _____	<u>fald</u> _____	<u>et</u> _____
overvægten	_____	_____	_____	_____
hosteanfald	_____	_____	_____	_____
næseblod	_____	_____	_____	_____
vægttab	_____	_____	_____	_____
synkebesvær	_____	_____	_____	_____
appetitløshed	_____	_____	_____	_____
febervildelse	_____	_____	_____	_____
misfarvninger	_____	_____	_____	_____
løbenæse	_____	_____	_____	_____
smerteanfald	_____	_____	_____	_____
opkastning	_____	_____	_____	_____
blodophobning	_____	_____	_____	_____
talebesvær	_____	_____	_____	_____
besvimelse	_____	_____	_____	_____
brystsmerter	_____	_____	_____	_____
underlivssmerter	_____	_____	_____	_____
vejrtrækningsbesvær	_____	_____	_____	_____
tandkødsblødningen	_____	_____	_____	_____

Symptomer - tilstande

Opgave 7 - Del ordet i morfemer - skriv et morfem på hver streg.

Nogle ord har limebogstav, og nogle ord har fået dobbeltkonsonant.

synkebesvær	_____	_____	_____	_____
hårtabet	_____	_____	_____	_____
svimmelheden	_____	_____	_____	_____
muskelømhed	_____	_____	_____	_____
mundtørhed	_____	_____	_____	_____
allergisymptomerne	_____	_____	_____	_____
smerteanfald	_____	_____	_____	_____
vitaminmangel	_____	_____	_____	_____
hudændringerne	_____	_____	_____	_____
blodansamlingen	_____	_____	_____	_____
overbelastningen	_____	_____	_____	_____
træthedsfølelse	_____	_____	_____	_____
forkølelssår	_____	_____	_____	_____
følelseløshed	_____	_____	_____	_____
nyseanfaldet	_____	_____	_____	_____
forstoppelsen	_____	_____	_____	_____
ansigtslammelse	_____	_____	_____	_____
høreindsættelse	_____	_____	_____	_____
vandladningsproblemet	_____	_____	_____	_____

Opgave 8 - Vælg i alt 6 ord fra opgave 6 og 7, og skriv sætninger med ordene.

Brug gerne en anden form af ordet.

Fortsæt på samme måde:

Patienten fik et smerteanfald.

Undersøgelser - behandlinger

Opgave 9 - Del ordet i morfemer - skriv et morfem på hver streg.

Nogle ord har limebogstav, og nogle ord har fået dobbeltkonsonant.

kikkertundersøgelse	<u>k</u> ikkert	u <u>nd</u> er	s <u>ø</u> g	el <u>s</u> e	
høretesten	_____	_____	_____	_____	
rygscreeninger	_____	_____	_____	_____	
udskrabning	_____	_____	_____	_____	
indsprøjtningen	_____	_____	_____	_____	
pustetest	_____	_____	_____	_____	
polypfjernelse	_____	_____	_____	_____	
rygmarvsblokada	_____	_____	_____	_____	
celleskrab	_____	_____	_____	_____	
spyttesten	_____	_____	_____	_____	
rygskanningen	_____	_____	_____	_____	
tarmundersøgelsen	_____	_____	_____	_____	_____
blodtrykstagning	_____	_____	_____	_____	_____
røntgenundersøgelser	_____	_____	_____	_____	_____
iltbehandlingen	_____	_____	_____	_____	_____
kræftudredningerne	_____	_____	_____	_____	_____
vævstypeundersøgelse	_____	_____	_____	_____	_____
blodtryksundersøgelse	_____	_____	_____	_____	_____

Opgave 10 - Vælg i alt 6 ord fra opgave 9, og skriv sætninger med ordene
Brug gerne en anden form af ordet.
Fortsæt på samme måde:

Patienten får en indsprøjtning.

Opgave 11 - Hvilke undersøgelser eller behandlinger kender du?
Søg gerne i opgaverne, på nettet, eller find selv på nogle.
Fortsæt på samme måde ord, der ender på undersøgelse:

knogleundersøgelse _____

_____ - undersøgelse _____

Medicin og tilskud

Opgave 14 - Del ordet i morfemer - skriv et morfem på hver streg.
Nogle ord har limebogstav, og nogle ord har fået dobbeltkonsonant.

blodtryksmedicin	<u>blod</u>	<u>tryk</u>	<u>s</u>	<u>medicin</u>
gigtmedicin	_____	_____	_____	_____
vitaminpiller	_____	_____	_____	_____
kalktilskud	_____	_____	_____	_____
migrænemedicinen	_____	_____	_____	_____
sovemedicin	_____	_____	_____	_____
brusepulveret	_____	_____	_____	_____
sugetablet	_____	_____	_____	_____
hostesaft	_____	_____	_____	_____
hudsalve	_____	_____	_____	_____
næsedråberne	_____	_____	_____	_____
brusetablet	_____	_____	_____	_____
hormonpillerne	_____	_____	_____	_____
næsesprayen	_____	_____	_____	_____
stikpiller	_____	_____	_____	_____
vabelplaster	_____	_____	_____	_____
tyggetablet	_____	_____	_____	_____
depottabletten	_____	_____	_____	_____

Opgave 15 - Vælg i alt 6 ord fra opgave 14, og skriv sætninger med ordene.

Brug gerne en anden form af ordet.

Fortsæt på samme måde:

Hun tager blodtryksmedicin hver dag.

Opgave 16 - Hvilken slags medicin og tilskud kender du?

Søg gerne i opgaverne, på nettet, eller find selv på.

Fortsæt på samme måde med ord, der ender på piller:

vitaminpiller

- piller

Knogler

Opgave 17 - Del ordet i morfemer - skriv et morfem på hver streg.
Nogle ord har limebogstav.

lårbensknogle	<u>lår</u>	<u>ben</u>	<u>s</u>	<u>knogle</u>
hoftekam	_____	_____	_____	_____
kønsben	_____	_____	_____	_____
korsben	_____	_____	_____	_____
sædebenet	_____	_____	_____	_____
håndrodsknogle	_____	_____	_____	_____
næseben	_____	_____	_____	_____
fodrodsknogle	_____	_____	_____	_____
ryghvirvel	_____	_____	_____	_____
kravebenet	_____	_____	_____	_____
knoglevævet	_____	_____	_____	_____
skinneben	_____	_____	_____	_____
rygsøjle	_____	_____	_____	_____
rørknoglerne	_____	_____	_____	_____
overarmsknogle	_____	_____	_____	_____
lændehvirvel	_____	_____	_____	_____
albueben	_____	_____	_____	_____
mellemfodsknogle	_____	_____	_____	_____
lægben	_____	_____	_____	_____

Knogler

Opgave 18 - Del ordet i morfemer - skriv et morfem på hver streg.
Nogle ord har limebogstav.

fodrodsknogle	_____	_____	_____	_____
knæskal	_____	_____	_____	_____
fingerknoglerne	_____	_____	_____	_____
tåknogle	_____	_____	_____	_____
hovedskal	_____	_____	_____	_____
brystben	_____	_____	_____	_____
fodgaffel	_____	_____	_____	_____
albuebenet	_____	_____	_____	_____
tindingebenet	_____	_____	_____	_____
overkæbe	_____	_____	_____	_____
pandeben	_____	_____	_____	_____
mellemfodsknogle	_____	_____	_____	_____
tarmben	_____	_____	_____	_____
underkæbe	_____	_____	_____	_____
nakkeben	_____	_____	_____	_____
halshvirvel	_____	_____	_____	_____
underarmsknogle	_____	_____	_____	_____
haleben	_____	_____	_____	_____
kindbenet	_____	_____	_____	_____

Opgave 19 – Hvilke typer knoglebrud kender du?

Søg gerne i opgaverne, på nettet, eller find selv på nogle.

Fortsæt på samme måde med ord, der ender på brud:

ankelbrud _____

- brud _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Blandede ord

Opgave 20 - Del ordet i morfemer - skriv et morfem på hver streg.
Nogle ord har limebogstav.

behandlingsforløb	be	handl	ing	s	for	løb
vejtrækning	_____	_____	_____	_____	_____	_____
besøgsven	_____	_____	_____	_____	_____	_____
tavshedspligt	_____	_____	_____	_____	_____	_____
sygdomsbekæmpelse	_____	_____	_____	_____	_____	_____
plejebolig	_____	_____	_____	_____	_____	_____
sundhedshjælpen	_____	_____	_____	_____	_____	_____
besøgshundene	_____	_____	_____	_____	_____	_____
indlevelsessevne	_____	_____	_____	_____	_____	_____
livsstilsændring	_____	_____	_____	_____	_____	_____
sundhedsvæsen	_____	_____	_____	_____	_____	_____
madindtagelsen	_____	_____	_____	_____	_____	_____
vagtlægeordning	_____	_____	_____	_____	_____	_____
urinvejssygdom	_____	_____	_____	_____	_____	_____
hospitalssengen	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ansvarligheden	_____	_____	_____	_____	_____	_____
behandlingsforløb	_____	_____	_____	_____	_____	_____
besparelserne	_____	_____	_____	_____	_____	_____

Blandede ord

Opgave 21 - Del ordet i morfemer - skriv et morfem på hver streg.

Nogle ord har limebogstav, og nogle ord har fået dobbeltkonsonant.

medicinforgiftningerne	_____	_____	_____	_____	_____
forbrændingen	_____	_____	_____	_____	_____
stofskiftesygdom	_____	_____	_____	_____	_____
patientsikkerhed	_____	_____	_____	_____	_____
fordøjelsesproblemet	_____	_____	_____	_____	_____
trykhedsalarm	_____	_____	_____	_____	_____
Sundhedsstyrelsen	_____	_____	_____	_____	_____
angstanfaldet	_____	_____	_____	_____	_____
organsvigt	_____	_____	_____	_____	_____
vitaminholdig	_____	_____	_____	_____	_____
kræftrådgivningen	_____	_____	_____	_____	_____
afføringsvane	_____	_____	_____	_____	_____
slimhindecelle	_____	_____	_____	_____	_____
lokalbedøvelse	_____	_____	_____	_____	_____
sygehusvæsen	_____	_____	_____	_____	_____
hjertesygdommene	_____	_____	_____	_____	_____
kejsersnittet	_____	_____	_____	_____	_____
misdannelserne	_____	_____	_____	_____	_____
tarmpolypper	_____	_____	_____	_____	_____
akutindlæggelse	_____	_____	_____	_____	_____
smerteklinikkerne	_____	_____	_____	_____	_____

Opgave 23 - Sæt ring om rødderne i de grønne ord.

Han følger et **kræftbehandlingsforløb** på hospitalet.

Sengeredning kan hun selv klare.

Besøgsvennen kommer hver uge.

Sygdomsforebyggelse er vigtig.

De spiser meget **smertestillende** medicin.

Nødder kan være **allergifremkaldende**.

Borgeren har behov for kommunens **sundhedshjælp**.

Besøgshundene kommer tit på **plejehjemmet**.

Lægen giver en **sygdomsbeskrivelse**.

Politikerne skal diskutere forholdene i **sundhedsvæsenet**.

Han modtager **dagbehandling** hver dag.

Plejeboligerne er **indflytningsklar**.

De **pårørende** kommer ofte på besøg.

Opgave 24 - Sæt ring om for- og efterstavelser i de grønne ord.

Det er nødvendigt med en **livsstilsændring**.

Hans **madindtagelse** er minimal.

Belægningsgraden er høj på afdelingen.

Kommunen tilbyder **rengøringshjælp**.

Familien sørger for en **indlæggelse** af den ældre dame.

Lederen sørger for **bemandingsplanen** til weekenden.

Omsorgspersonale skal besidde **medmenneskelighed**.

Han arbejder indenfor **kræftforskning**.

Personalet har **tavshedspligt**.

Det **sundhedsfaglige** personale holder møde.

Akutmodtagelsen har meget travlt lørdag aften.

Ved ankomst skal du vise dit **sygesikringskort**.

De får hjælp til **receptfornyelse**.